Nro 273.
D. 15. Listopada.
PONIEDZIAŁEK.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Wprowadzenie XX. Misjonarzy do Pols. 1651.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Szanowne zwłoki ś: p: JW. Woiewody i Ministra Badeniego, dziś o godzinie 3ciej popołudniu z domu Ner 2239 przy ulicy Nalewki, przeniesione będą do Kościoła OO. *Kapucynów*, w którym iutro odbędzie się żałobne Nabożeństwo.

Przez trzy dni Deszcz padał, ustaiąc na czas krótki, wczoraj ciągle padał przez noc i cały dzień do godziny w pół do 6tej wieczornej, a przytem powstawał wiatr gwałtowny i dla tego chociaż w *Niedziele* mało kto wychodził na ulice, zabawy publiczne i obadwa Teatra mało miały Gości. Barometr ieszcze wskazuie burzę.

Artykuł nadesłany z Biały. Podziękowanie.— W. *Franciszek Kuczyk* Medycyny i Chirurgji Doktór nadworny JO. Xięcia Czartoryskiego w *Międzyrzycu*, operował Córcę naszej przez wycięcie *Tumor workowy* wielkości pięści, pełny tłuszczu i massy mięsnej, położony na boku krtani i żyłach do mózgu płynących. Obok najpomyślniejszego w samym razie skutku, gdy po znacznym upływie czasu, zaopinjowane przez innych, wznawianie się defektu tego, najmniejszego nie okazuie śladu, wdzięczni dozgonnie Rodzice publicznem podziękowaniem talentom Jego prawdziwie gruntownym i bezinteressownej ludzkości składaią hołd sprawiedliwie należący.— *Klembowscy.*

Po złożonem examinie, zostały mianowane wyuczonemi *Akuszerkami* zdolnemi do praktykowania sztuki *położniczej* iak następuie: Marjanna z Waliszewskich *Zeleniewska*. Franciszka z Filipów *Kuhn*. Tekla z Sokołowskich *Szczepkowska*. Franciszka z Wyczołkowskich *Królikowska*. Anna z Chodzińskich *Fabiszewska*. Anna z Broszków *Bańkowska*. Katarzyna z Minerów *Witkowska*. Marjenna z Gerłowiczów *Chmielewska*. Kassylda z Sulińskich *Sulczyńska*. Agnieszka z Hejwemanów *Wiener*. Marjanna z Marjewskich *Jasińska*. —

Doszła tu wiadomość z *Poznania*, że d, 29 z: m: żyć przestała ś:p: JW. Estera z *Kowalskich Wybicka* Wdowa po ś:p: Józefie *Wybickim* Woiewodzie, Senatorze Królest. Polsk: przykładne i cnotliwe iej życie trwało przez lat 68. —

Były Profesor *Warszawskiego* Konserwatorjum P. *Würfel* bawi teraz w *Pradze* stolicy *Czeskiej* gdzie napisał muzykę do Opery *Góra Rybesal*, była iuż graną na tamecznym teatrze i bardzo się podobała, a wkrótce daną będzie na iednym z teatrów *Wiedeńskich*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE

Od Granic Tureckich.

w *Stambule* dosyć iest spokojnie, rozniesiono wieść że Janczarowie uwiezli *Sułtana*, lecz ta niepotwierdziła się. — Lubo chciano wszelkiemi sposobami utaić przed Ludem w Stolicy o zniszczeniu Flot *Kapudana Baszy* i *Egipskiej*, lecz ta wiadomość skrycie roz-

rzerza się w Stambule, przez co każdy *Turek* pogrążony iest w smutku. — Wiadomości z *Morei* potwierdzaią że szczątki flotty *Kapudana Baszy* tuliły się pod *Mityleną*, a flotty *Egipskiej* pod *Bodrumi* lecz i tam zostały doścignięte przez *Greków*. — O działaniach woiennych na lądzie mało iest wiadomości, są iednak doniesienia że Wodzowie *Greccy Zongas* i *Rangos* napadli na *Albańczyków* sprzyiaiących *Turkom*, i pod *Artą* rozproszyli cały ich obóz. — Nowo mianowany *Basza Alepu* odbywszy iak może być naywspanialej wjazd do miasta, zaczął sprawować rządy z taką surowością iż wszyscy mieszkańcy trwogą zostali przeięci, zakazał nosić iakiej bądź broni, chodzi przebrany po ulicach i domach, wybiera kontrybucje, i t: p: a nawet niegrzecznie obchodzi się z Konsulami zagranicznemi. —

z: Paryża.

Wszystkie listy odebrane w *Paryżu* z *Włoch* i Portów *Greckich* iednozgodnie zapewniaią że *Grecy*, w bitwie morskiej odbytej dnia 25 *Września* zniszczyli Flottę *Turecką*, takiegoż losu doznała i Flotta *Egipska* a *Ibrahim Basza* Syn *Wice Króla Egiptu* znayduie się w mocy *Greków*. To znakomite zwycięstwo iest wiele znaczącem dla *Greków* i zapewne iuż ukończyło tegoroczną woynę z *Turkami*. — Na polowaniu w *Wersalu* danem dla rozrywki *Króla*, ubito rozmaitej zwierzyny sztuk 500, z których Król ubił 260, a resztę *Delfin*. Duchowieństwo Francuzkie dawniej miało 180,000 dóbr lennych, w których było 240,000 folwarków, 700,000 morgów ziemi na których znaydowały się *Winnice*, 600 000 morgów gruntu do wszelkiego zboża, 900,000 morgów łąk, 1,800,000 morgów lasu, 1 400,000 morgów pastwiska, w rozmaitych młynach, papierniach i rękodzielniach obracało się kół 245,000. Oprócz tego prawie niebyło wsi i domu we *Francji* aby na nich niezostawała iaka summa duchowna, nawet takowe summy były legowane na dobrach Królewskich. Dochody wynosiły 130 miljonów franków. Przed rewolucją było we *Francji* 368 Opactw, 115 Klasztorów Zakonów Męzkich, 253 Żeńskich, w których było osób 80,000. — Towarzystwo *Paryzkie* zachęcaiące do przemysłu narodowego, wezwało teraz obywateli wiejskich, aby w dobrach swych we *Francji* starali się rozmnażać *Owce Angielskie* a szczególniej hodowane w okolicach *Dishlej* i *Sutdows*, gdyż tameczne Owce maią nadzwyczajnie długą wełnę. — *Missjonarze* w znaczney liczbie wyszli do rozmaitych miejsc dla odbywania Missji przez następną zimę, iednej ich części przewodniczy X: *Rokan* a drugiej X. *Lewasser* — Ostatnich dni zeszłego miesiąca, burze i wichry, wiele szkody zrządziły w północnej *Francji*. — *Talma* sławny Aktor tragiczny, prawie przez całe lato nie był w *Paryżu*, iezdził po rozmaitych miastach Fran: a za odegranie rol gościnnych, pobierał połowę dochodu z każdego przedstawienia; nigdzie nieznalazł kolegów zdolnych mu towarzyszyć na scenie grą właściwą, dopiero teraz w *Lionie* młoda Aktorka Panna *Walmonsej* stanęła godnie obok tak doskonałego mistrza i zadziwiła widzów.

z: Niemiec.

Coraz smutniejsze dochodzą wieści o szkodach wynikłych z przyczyny tak burzy w okolicach *Hamburga* iak wylewu *Renu*. Także i rzeka *Nekar* nadzwyczajnie wezbrała. Dnia 30 z: m: woda zaczęła przybierać, a każda minuta pomnażała trwogę; tegoż dnia w południe iuż tak wiele wody przybyło że most blisko *Manhejmu* został zerwany, w tejże chwili *Ren* nagle wezbrał, ujrzano pędem wody unoszone tratfy, statki, drzewa, dachy, a nawet domy i młyny, woda wzniosła się na

stop 12, rzucono się do ratunku który po większej części stawał się nieużytecznym, dolne ulice woda zalała a mieszkańcy niezdołali wynieść swych rzeczy z domów do których woda wciskała się gwałtownie wszelkiemi otworami. Wszystkie ogrody w okolicy *Manhejmu* są zniszczone, nietylko drewniane parkany lecz i mury woda wywracała. Niepodobna opisać iaka trwoga przeiela wszystkich, tem bardziej że nikt niespodziewał się aby tak nagle wydarzyło się owe nieszczęście. Prócz wezbrania rzek, deszcz lał przez 24 godzin, przyczem panowała ciemność tak iż nawet południe zdawało się być nocą. O szkodach niemożna ieszcze wiedzieć w ogólności, lecz są one bardzo znaczne. Cały kraj *Badeński* leżący nad *renem* doznał takiegoż nieszczęścia. Pod *Kolonją* woda na *Renie* wezbrała do 26 stop i pół cało co iest nadzwyczajnem zdarzeniem! Pod *Hejdelbergiem* wezbrała woda o 5 stop wiecej niż w roku 1817. w *Sztutgardzie* dnia 30 z:m: tak ulewny deszcz padał iż wszystkie ulice zostały zalane i przez ten dzień nikt przejść niemógł, także i gościńce są zalane zupełnie. — Sławny Wirtuoz na Fortepianie i Kompozytor *Moszeles* znajduie się teraz w *Berlinie*, grywał iuż po wielu znakomitych domach, i ogłosił publiczny Koncert, na który publiczność *Berlińska* niecierpliwie oczekuie. Ten Wirtuoz zjednał sobie w *Londynie* i w *Paryżu* sławę doskonałego Artysty; a na iego Koncerta szczególniej w *Londynie* nader licznie przybywali amatorowie. — Baron *Lichtensztejn* bawiący teraz w *Berlinie*, otrzymał od Króla *Bawarskiego* kosztowną *Tabakierę*, za przełożenie Opery *Dziecie Szlachetne* która była daną w *Munich* wczasie uroczystości z powodu zaręczyn Królewny *Zofji* odbywanych. — Sejm *Hanowerski* ma się znowu zgromadzić na początku roku przyszłego. — Profesor oraz Rzeźbiarz *Mathia* w *Dreznie* pracuie teraz nad ukończeniem Popiersia Kompozytora *Karóla Webera*, to Popiersie zamowione iest do *Anglji*. — Dziennik *Bruxelski* bardzo gani wyrok wydany przez Sąd (Jury) w iednem z miast *Francuzkich*. Matka piianego Syna chcąc napomnieć, uderzyła go lecz Syn zamiast upokorzenia się nawzaiem uderzył *Matkę*, iednak za czyn tak zbrodniczy, ten Syn został od wszelkiej kary uwolnionym. Podobne wykroczenie powinno być dla przykładu najsurowiej karanem. —

Za staraniem P. *Gerstdorf* Kuratora szkoł *Lipskich*, ustał tam związek Uczniów zwany *Burschenschaft*, rozsądni Uczniowie uznaią to zniesienie za nader korzystne dla nauk i spokojności. — Gazety *Londyńskie* donoszą że w *Anglji* tworzy się towarzystwo maiące odbyć podróż do brzegów morza *Srodziemnego* i *Czarnego*, do *Azji mniejszej*, *Syrji* i *Egiptu*, takowa podróż ma być rozrywką, podróżni mogą być Mężczyzni i Damy, okręt będzie opatrzony we wszelkie wygody, a koszt tak na podróż iako i utrzymanie życia, przez lat 3 wynosić będzie na osobę 32,000 złp: na co ogłoszona została suskrypcja — D. 28 z m: skrzydło szpitala *Podrzutków* w *Londynie* zawaliło się, a co iest osobliwszem zdarzeniem że chociaż prawie cała budowa leży w gruzach, żadne Dziecie tam będące niepostradało przez to życia. —

Kommissja Woiewództwa Sandomierskiego.

Gdy wskutku decyzyj JO. Xcia Namiestnika Królewskiego w Król: Pol:, dla zabezpieczenia Skarbu tegoż Królestwa od ułatwianych wodą defraudacji celnych, rozciągnionym iest na Wisłę pod miastem Zawichostem łańcuch też rzekę zamykaiący; przeto Kommis: Woie: Sandomier: stosownie do urządzenia Kommis: Rządo: Przychodów i Skarbu tegoż iak wyżej Królestwa, w dniu 16 Czerwca r. b. Nr. 33,024 wydanego, ostrzega wszystkich tak na

rzece Sanie iako i Wisle na dół żeglugą trudniących się, i handel prowadzących, ażeby dla nieuszkodzenia w niczem dopiero rzeczonego łańcucha, bąć statki ładowne i inne, lub tratwy, drzewa i t. p. temiż rzekami Sanem i Wisłą opuszczane, nie zawodnie o pół mili od miasta Zawichosta przytrzymywali i dopiero do dalszej na Komorę Celną w Zawichostcie expedycji, tudzież przepuszczenia za otworem łańcucha, wolno opuszczali, uchybiaiący albowiem temu, i staiący się powodem bąć rozmyślnie lub złośliwie do uszkodzenia wyżej wyrażonego łańcucha, oprócz zastąpienia z własnego maiątku zrządzonej szkody, podług Ar. 306 prawa kryminalnego Pol:, to iest: zamknieciem w domu aresztu publicznego od dni 8 do miesięcy 3ch, albo karą pienię żną od 40 do 500 złp. ukaranym będzie. — w *Radomiu* d. 47 Sierp 1824 — Za Prezesa *Hassmann* K. W. — Sekretarz Jlny *Zurowski*.

DONIESIENIA.

Dom częścią drewniany częścią murowany w Warszawie przy ulicy Marszałkowskiej pod Nr 1374 położony, składaiący się z Drwalniów, Stajni, Mieszkań, Ogrodu, Podwórza, Studni, Kręglarni i z wszelkiemi wygodami, przez biegłych Sądownie wyznaczonych na summę złp. 13.790 gr 15 otaxowany, sprzedanym będzie przez publiczną licytacją w miejscu posiedzeń Trybunału, do odbycia której termin ostateczny wyznaczonym iest nadzień 30 Listop dar b. o godzi: 4 z południa. Licytacja tego domu rozpocznie się od połowy szacunku, to iest od kwoty złp: 6895 gro: 7 i pół. Warunki licytacji i obszerniejsze opisanie tej nieruchomości przejrzane być mogą u WWch. Greffkowicza Pisarza Trybunału i Wilkoszewskiego Adwokata przy Sądzie Appel:

Kto ma do zbycia Koczyk mały, lekki, niewiele używany, lub Bryczkę Koczykowym kształtem, niech się raczy zgłosić do Jm: P. Czapli kiego Murgrabiego Domu Nr 385 przy Krakowskiem Przedmieściu.

D. 14 b. m. to iest w Niedziele, zostały zgubione Papiery idącemu przez ulicę Rymarską, Senatorską, do Pałacu Rządowego Mostowskich zwanego, treść tych Papierów, do Prokuratorji Jeneralnej Kró: Pol: od Urzędu Miasta Grocholic. Ktoby znalazł, niech raczy iak najspiesznie oddać za nadgrodą do Drukarni Kurjera Warsz:

Numera 14 800 i 421 Cwierciowe, do 26tej Loterji Klas: zgubione zostały, wygrana iaka paść może na te Nra, tylko prawemu właścicielowi w Kontroli zapisanemu wypłaconą będzie.

☞ We Wtorek dnia 16 b m. i r. z rana od godzi: 9tej do 12tej, popołudniu od 3ciej do 5tej odbywać się będzie sprzedaż publiczna u podpisanego na Towary następniące iako to: Sukna zagraniczne, Płótna hollenderskie, Ryż, Karuk i Olejki pachnięce, oraz różne Meble, Kanapę, Krzesła, Sekretarki i. t. d. Carl Friederyk Dückert ulica Długa Nr 556.

Potrzebny iest Chłopiec do Handlu Galanterji, 15 lub 16 lat liczący, umieiący pisać po polsku a gdyby i po niemiecku to ieszcze lepiej, maiący rekomendacje dobrej konduity. Maiący chęć, zgłosi się do Drukarni Kurjera.

Dwie Klacze gniade, dobrane dobrej rassy, do karety lub Kocza, w 4 roku, są do sprzedania przy ulicy Leśno pod Nr 667; informacja na 1 piętrze. Tamże iest Dorożka Petersburska na sprzedaż.

Kommissant Składu Rządowego ma honor Szano: Publ: zawiadomić, iż do Składu Rząd: Płodów Górniczych w nowym Marywilu pod Filarami naprzeciwko Głównego Ratusza ulokowanego, i Dywanów Rządowej Fabryki Skład w dniu dzisiejszym umieszczony został; gdzie takowe w najnowszym guście wyrobione, inż się znajduią. — Jakób *Liedtke*.

Apteka czynna z wszystkiemi rekwizytami w mieście Woie: Lublinie przy ulicy Krakowskiej po ś. p. Janie Wagnerze, iest z wolnej ręki do wydzierżawienia, o warunkach dowiedzieć się można w tejże Aptece i u Opiekun massy pozostałej Pawła Wagnera

Uwiadomiłem Sza: Publ: iż dalsza kontynuacja Licytacji Kopersztychów i Rycin w Warszawie przy ulicy Miodowej pod N. 484 odbywaiąca się, od dnia 13 Listopada r b: do dnia 20 t: m: i r: b: wstrzymaną została. Sta: Modzelewski Kom:

Łucja *Łazarowicz* mieszkaiąca w domu Wgo Nowakowskiego przy ulicy Długiej pod Nr 585 ma zamiar wyprzedać zupełnie cały swój Skład Towarów składaiący się z Materji, Sukieu haftowanych, Tulów, Blondyn, Gaz, Petinetów, Chustek bourre de soie i iedwabnych, Wstążek, Kwiatów i innych rzeczy i galanterji, a to za cenę znacznie zniżoną: przytem zawiadamia Prze: Publiczność iż w iej Magazynie Stroiow Damskich wszelkie roboty, iako to: Stroie na głowę Suknie i Salopy podług najnowszych Żurnalów Paryzkich, aż do zupełnego wyprzedania się, robione będą.

Teatr. Jutro Komedja *Młodość Henryka* V i Balet *Fletrowers zaczarowany.*